

MATEMATIČKA ANALIZA 1

1. kolokvij - 16. studenog 2015.

Zadatak 1. (6 bodova) Odredite prirodnu domenu funkcije

$$f(x) = \arcsin \sqrt{\log_6(x^2 - 4x + 1)} + \sqrt{\frac{\frac{\sqrt{2}}{2} - \cos \pi x}{\cos \pi x}}.$$

MATEMATIČKA ANALIZA 1

1. kolokvij - 16. studenog 2015.

Zadatak 2. (7 bodova) Funkcija f zadana je na svojoj prirodnoj domeni formulom

$$f(x) = \operatorname{ctg} \left(\pi \frac{3^{x+1} + 1}{3^x + 1} \right).$$

Odredite \mathcal{R}_f i prasluku skupa $\langle \frac{\sqrt{3}}{3}, 1 \rangle$.

Rješenje.

$$\begin{aligned} f_1(x) &= 3^x \\ f_2(x) &= \frac{3x+1}{x+1} = 3 - \frac{2}{x+1} \\ f_3(x) &= \operatorname{ctg}(\pi x), \quad f = f_3 \circ f_2 \circ f_1. \end{aligned}$$

$$\mathcal{R}_f = f_3(f_2(f_1(\mathbb{R}))) = f_3(f_2(\langle 0, \infty \rangle)) = f_3(\langle 1, 3 \rangle) = \operatorname{ctg}(\langle \pi, 3\pi \rangle) = \mathbb{R}.$$

$$\begin{aligned} f^{-1}(\langle \sqrt{3}/3, 1 \rangle) &= f_1^{-1}(f_2^{-1}(f_3^{-1}(\langle \sqrt{3}/3, 1 \rangle))) = f_1^{-1} \left(f_2^{-1} \left(\bigcup_{k \in \mathbb{Z}} \left\langle \frac{1}{4} + k, \frac{1}{3} + k \right\rangle \right) \right) \\ &= f_1^{-1} \left(\bigcup_{k \in \mathbb{Z}} \left\langle \frac{4k-3}{11-4k}, \frac{3k-2}{8-3k} \right\rangle \right) \\ &= (\text{uocimo da u slici od } f_1 \text{ mogu biti samo pozitivni intervali, dakle } k = 1, 2) \\ &= f_1^{-1} \left(\left\langle \frac{1}{7}, \frac{1}{5} \right\rangle \cup \left\langle \frac{5}{3}, \frac{4}{2} \right\rangle \right) = \left\langle \log_3 \frac{1}{7}, \log_3 \frac{1}{5} \right\rangle \cup \left\langle \log_3 \frac{5}{3}, \log_3 2 \right\rangle. \end{aligned}$$

MATEMATIČKA ANALIZA 1

1. kolokvij - 16. studenog 2015.

Zadatak 3. (6 bodova) Neka je $f : [0, 2\pi) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \sqrt{1 + 2\lfloor \frac{x}{\pi} \rfloor} |\cos x|$.

(a) Odredite \mathcal{R}_f .

(b) Neka je $f_1 = f \circ f$. Je li f_1 bijekcija? Ako jest, odredite joj inverz.

MATEMATIČKA ANALIZA 1

1. kolokvij - 16. studenog 2015.

Zadatak 4. (6 bodova) Neka je $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ strogo rastuća funkcija koja zadovoljava

$$f\left(\frac{x + f(x)}{2}\right) = x,$$

za sve $x \in \mathbb{R}$. Dokažite da je $f(x) = x$ za sve $x \in \mathbb{R}$.

Rješenje. Pretpostavimo da za neki $x \in \mathbb{R}$ vrijedi $f(x) \neq x$. Tada je ili $f(x) > x$ ili $f(x) < x$. U prvom slučaju je $\frac{f(x)+x}{2} > x$, a budući da je funkcija strogo rastuća, slijedi $f\left(\frac{f(x)+x}{2}\right) > f(x) > x$, što je u kontradikciji s pretpostavkom. Analogno za $f(x) < x$.

MATEMATIČKA ANALIZA 1

1. kolokvij - 16. studenog 2015.

Zadatak 1. (6 bodova) Odredite prirodnu domenu funkcije

$$f(x) = \arccos \sqrt{\log_7(2x^2 - 8x + 7)} + \sqrt{\frac{\frac{\sqrt{2}}{2} - \sin \pi x}{\sin \pi x}}.$$

MATEMATIČKA ANALIZA 1

1. kolokvij - 16. studenog 2015.

Zadatak 2. (7 bodova) Funkcija f zadana je na svojoj prirodnoj domeni formulom

$$f(x) = \operatorname{tg} \left(\pi \frac{1 + 2^{x+1}}{1 + 2^x} \right).$$

Odredite \mathcal{R}_f i prasluku skupa $\langle \frac{\sqrt{3}}{3}, 1 \rangle$.

Rješenje.

$$\begin{aligned} f_1(x) &= 2^x \\ f_2(x) &= \frac{1 + 2x}{1 + x} = 2 - \frac{1}{1 + x} \\ f_3(x) &= \operatorname{tg}(\pi x), \quad f = f_3 \circ f_2 \circ f_1. \end{aligned}$$

$$\mathcal{R}_f = f_3(f_2(f_1(\mathbb{R}))) = f_3(f_2(\langle 0, \infty \rangle)) = f_3(\langle 1, 2 \rangle) = \operatorname{tg}(\langle \pi, 2\pi \rangle) = \mathbb{R} \setminus \{0\}.$$

$$\begin{aligned} f^{-1}(\langle \sqrt{3}/3, 1 \rangle) &= f_1^{-1}(f_2^{-1}(f_3^{-1}(\langle \sqrt{3}/3, 1 \rangle))) = f_1^{-1} \left(f_2^{-1} \left(\bigcup_{k \in \mathbb{Z}} \left\langle \frac{1}{6} + k, \frac{1}{4} + k \right\rangle \right) \right) \\ &= f_1^{-1} \left(\bigcup_{k \in \mathbb{Z}} \left\langle \frac{6k - 5}{11 - 6k}, \frac{4k - 3}{7 - 4k} \right\rangle \right) \\ &= (\text{uocimo da u slici od } f_1 \text{ mogu biti samo pozitivni intervali, dakle } k = 1) \\ &= f_1^{-1} \left(\left\langle \frac{1}{5}, \frac{1}{3} \right\rangle \right) = \left\langle \log_2 \frac{1}{5}, \log_2 \frac{1}{3} \right\rangle. \end{aligned}$$

MATEMATIČKA ANALIZA 1

1. kolokvij - 16. studenog 2015.

Zadatak 3. (6 bodova) Neka je $f : [0, 2\pi) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \sqrt{1 + 3^{\lfloor \frac{x}{\pi} \rfloor}} |\sin x|$.

(a) Odredite \mathcal{R}_f .

(b) Neka je $f_1 = f \circ f$. Je li f_1 bijekcija? Ako jest, odredite joj inverz.

MATEMATIČKA ANALIZA 1

1. kolokvij - 16. studenog 2015.

Zadatak 4. (6 bodova) Neka je $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ strogo padajuća funkcija koja zadovoljava

$$f\left(\frac{x - f(x)}{2}\right) = -x,$$

za sve $x \in \mathbb{R}$. Dokažite da je $f(x) = -x$ za sve $x \in \mathbb{R}$.

Rješenje. Pretpostavimo da za neki $x \in \mathbb{R}$ vrijedi $f(x) \neq -x$. Tada je ili $f(x) > -x$ ili $f(x) < -x$. U prvom slučaju je $\frac{x - f(x)}{2} < x$, a budući da je funkcija strogo padajuća, slijedi $f\left(\frac{x - f(x)}{2}\right) > f(x) > -x$, što je u kontradikciji s pretpostavkom. Analogno za $f(x) < -x$.